

ØKOKRIM

2012
2013

VERNER VIKTIGE VERDIER

Publisert:

Mars 2013

Trykk:

600, Departementenes servicesenter (DSS)

Layout:

Lillian Nordby Øktner – ØKOKRIM

Foto:

- Alle foto uten kreditering på selve bildet, er tatt av Jan Erik Svendsen

Adresse:

Postadresse: Pb. 8193 Dep, NO-0034 OSLO

Adresse: C.J. Hambros plass 2 C, 0164 OSLO

Telefon sentralbord: +47 23 29 10 00

Tipstelefon: +47 23 29 11 00

Faks: +47 23 29 10 01

E-post: post.okokrim@politiet.no // desken.okokrim@politiet.no

Webside:

www.okokrim.no

Foto: Finansavisen/Ivan Kverme

Resultater og utfordringer

Allmennprevensjon er det overordnede målet for ØKOKRIMs virksomhet. Hovedstrategien for å oppnå dette er produksjon av straffesaker, som mesteparten av våre ressurser brukes til. Våre dyktige og entusiastiske medarbeidere håndterte i 2012 en rekke store straffesaker, og innfridde i stor grad de målene og resultatkravene som er satt for virksomheten. ØKOKRIM har også oppnådd gode resultater innen finansiell etterretning, ytt bistand til politidistriktenes økoteam og bygget kompetanse både hos dem og hos andre partnere.

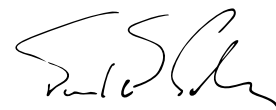
ØKOKRIMs trusselvurdering for 2013-2014 viser på et overordnet plan at trusselene om kriminell virksomhet innenfor enhetens ansvarsområder ikke er mindre i dag enn de var for to år siden. Det er heller ikke indikasjoner på at omfanget vil minske i løpet av de neste to årene. Flere av de avdekkede lovbruddene har over tid blitt stadig større, de involverer stadig større verdier, de utføres på en stadig mer profesjonell måte, og de blir stadig mer krevende å etterforske og føre for retten.

Utfordringen for ØKOKRIM og andre

som bekjemper økonomisk kriminalitet og miljøkriminalitet, har blitt større over tid. Årsrapporten for 2008 fremhevet viktigheten av at ØKOKRIM og resten av politiet har kapasitet til å behandle den alvorlige kriminaliteten på våre områder, som blant annet blir kjent gjennom anmeldelser. Det er problematisk at alvorlige saker som avdekkes av kontrollorganer, granskere og andre, ikke blir gjenstand for straffeforfølgning. I de tre påfølgende årsrapportene ble budskapet gjentatt. Også i dag er dette en hovedutfordring for bekjempelsen av alvorlig økonomisk kriminalitet og miljøkriminalitet.

Politi- og påtalemyndigheten trenger i samme grad som før et sterkt kompetansesenter mot økonomisk kriminalitet og miljøkriminalitet. ØKOKRIMs medarbeidere er opptatt av å kontinuerlig utvikle ny kompetanse, ny arbeidsmetodikk og nye løsninger. Gjennom de endringene som pågår og ventelig vil prege politiet, vil ØKOKRIM, som en lærende organisasjon, søke å bli en stadig bedre bidragsyter – i kraft av å være et slikt kompetansesenter.

«Politi- og påtalemyndigheten trenger i samme grad som før et sterkt kompetansesenter mot økonomisk kriminalitet og miljøkriminalitet»

«Vi skal ikke ta alt. Vår oppgave er å ta noen store, alvorlige saker.»

Om ØKOKRIM

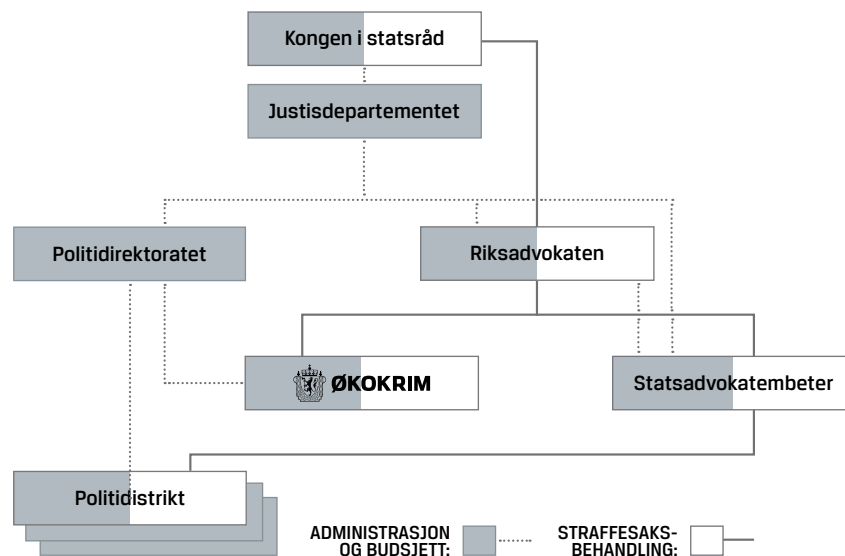
ØKOKRIM, den sentrale enheten for etterforskning og påtale av økonomisk kriminalitet og miljøkriminalitet, er både et særorgan i politiet og et statsadvokatembete med nasjonal myndighet. De formelle reglene om ØKOKRIM finnes i påtaleinstruksens kapittel 35.

Oppgaver:

- avdekke, etterforske, påtale og føre egne saker for retten
- bistå nasjonale og utenlandske politi- og påtalemyndigheter
- heve politiets og påtalemyndighetens kompetanse og drive

opplysningsvirksomhet

- drive finansiell etterretning, særlig å motta og analysere rapporter om mistenkelige transaksjoner
- være et rådgivende organ for sentrale myndigheter
- delta i internasjonalt samarbeid

Etablert

1989

Visjon

Verner viktige verdier

Mål

ØKOKRIM skal være den ledende organisasjonen for bekjempelse av økonomisk kriminalitet og miljøkriminalitet. ØKOKRIM skal arbeide for best mulig allmennprevensjon gjennom behandling av straffesaker og finansiell etterretning.

Verdier

Dyktig, engasjert, ærlig og inkluderende.

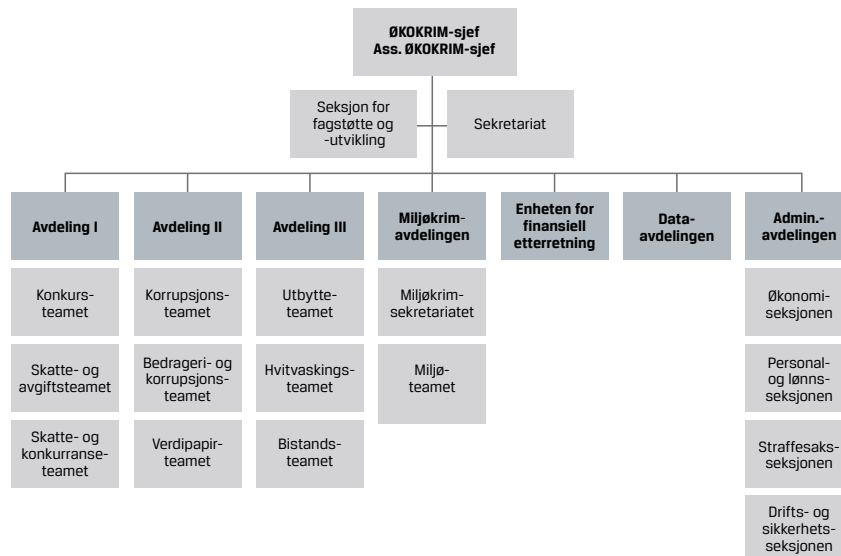

Organisasjon

ØKOKRIMs ledergruppe består av ØKOKRIM-sjefen, assisterende ØKOKRIM-sjef og sju avdelingsledere. Sistnevnte representerer etterforskingsteamene for økonomisk kriminalitet og miljøkriminalitet, Enheten for finansiell etterretning (EFE) og avdelingene for data og administrasjon.

ØKOKRIM har 11 team/avdelinger med ansvar for hvert sitt fagområde innenfor kjernevirksomheten. De fleste har som hovedoppgave å etterforske og føre egne straffesaker for retten, med unntak av Bistandsteamet, som bistår politidistriktene, og EFE, som mottar og behandler

rapporter om mistenkelige transaksjoner. Teamene er satt sammen av påtalejurister og spesialetterforskere, dels med politibakgrunn, dels med økonomisk eller miljøfaglig bakgrunn. De fleste teamene ledes av en førstestatsadvokat, og har også en politiadvokat.

Postadresse: ØKOKRIM, Postboks 8193 Dep., NO-0034 Oslo

Besøksadresse: C.J. Hambros plass 2 C 0164 Oslo (Inngang fra atriet).

Telefon: 23 29 10 00

Telefaks: 23 29 10 01

E-post: post.okokrim@politiet.no

Hjemmeside: www.okokrim.no

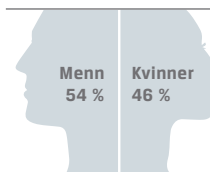
Ressurser

	ENHET	2012	2011	2010
Budsjett (hjemlet tildeling per 31. desember) ¹⁾	Mill. kr.	137 914'	136 014'	131 452'
– Hvorav lønnskostnader utgjør:	Mill. kr.	99 795'	98 272'	95 296'
– Hvorav driftskostnader utgjør:	Mill. kr.	36 003'	36 568'	35 237'
Årsverk (ansatte per 31. desember) ²⁾	Antall	139	138	145

- 1) Øremerkede midler er ikke medregnet.
2) ØKOKRIM har tidligere rapportert tallet på stillingshjemmer (faste og engasjement). Fra og med 2010 rapporterer vi årsverk (ansatte per 31. desember).

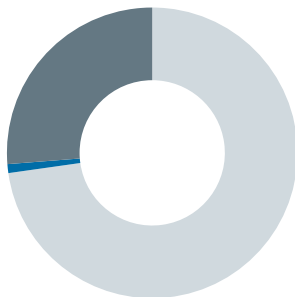
- 3) «Ledere» inkluderer: ØKOKRIM-sjef, ass. ØKOKRIM-sjef, avdelings- og teamledere.
4) Andre påtalejurister.

Kjønnfordeling

Lønnskostnader (ink. overtid) vs. driftskostnader

● Lønnskostnader (72 %)

- Midler overført (2 %) (til neste budsjettår)
- Driftskostnader (26 %)

Stillingsfordeling

- Ledere³⁾ (13 %)
- Påtalejurister⁴⁾ (14 %)
- Politi-etterforskere (23 %)
- Spesial-etterforskere (23 %)
- IKT-personell (5 %)
- Øvrige ansatte (22 %)

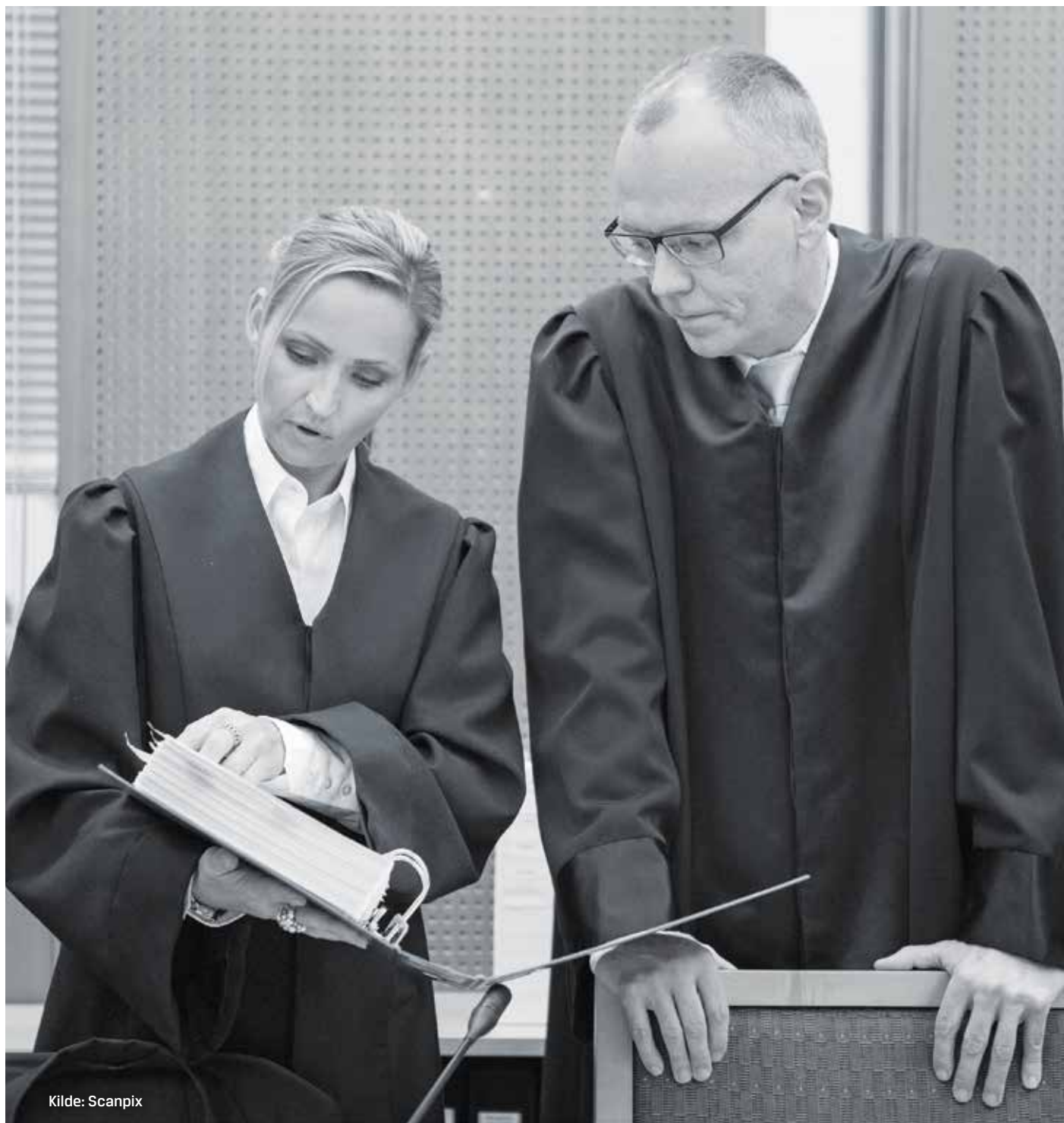
Resultater

NØKKELTALL	ENHET	2012	2011	2010
Domfellelse i rettskraftige avgjørelser	%	95	86	83
Oppklaring	%	89	92	82
Rettsaker (tingrett, lagmannsrett, Høyesterett)	Antall	41	31	38
Rettskraftige avgjørelser	Antall	33	34	49
Rettskraftige økonomiske reaksjoner	Mill. kr.	29	85	58
Påtalevedtak (positive)	Antall	32	55	21
Nye sakskompleks	Antall	15	27	19
Sakskompleks under etterforskning	Antall	15	28	40
Saksbehandlingstid	Dager	365	339	391
Antall dager i retten	Dager	739	441	544
Bistandssaker	Antall	46	52	51
Meldinger om mistenkelige transaksjoner	Antall	4 069	4 018	6 660

Kilde: Scanpix

Kilde: Scanpix

Hva vi jobber med

Straffesaker

ØKOKRIM skal arbeide for best mulig allmennprevensjon gjennom behandling av straffesaker og finansiell etterretning.

Første foretaksbot for bestikkel- se av utenlandske tjenestemenn.

I oktober 2012 ble for første gang et norsk selskap (Norconsult) dømt for å bestikke utenlandske tjenestemenn. Borgarting lagmannsrett ila selskapet en bot på fire millioner kroner for korrupsjon knyttet til et byggeprosjekt i Tanzania. Det var i forbindelse med en samarbeidsavtale med Dar Es Salaam Water and Sewerage Authority (DAWASA) i Tanzania at selskapet betalte rundt en million kroner under bordet til offentlige ansatte i perioden 2003-2006. Dommen er ikke rettskraftig.

Føring av innsidelister. I 2012 har ØKOKRIM håndtert flere listeføringssaker sammen med Finanstilsynet og Oslo Børs. Alle børsnoterte foretak har etter verdipapirhandelovens § 3-5 en plikt til fortløpende å føre liste over de personer som gis tilgang til innsideinformasjon. Imidlertid har kontrollmyndighetene over tid erfart at en del selskaper har ført for dårlige inn-

sidelister. Ved å øke bevisstheten rundt konsekvensene ved å få innsideinformasjon, sikres i større grad både likebehandling av selskapenes aksjonærer og tilliten til markedet. Riktige innsidelister er også et viktig kontrolltiltak som øker muligheten for å avdekke innsidehandel.

I løpet av 2012 ila ØKOKRIM seks selskaper forelegg på mellom 100 000 og tre millioner kroner for mangelfull listeføring, der alle ble vedtatt. I tillegg arrangerte Finanstilsynet, Oslo Børs og ØKOKRIM et seminar om listeføring for børsnoterte selskaper. ØKOKRIM vil også i fremtiden søke å sanksjonere denne typen overtredelser strengt.

Streng straff for organisert økonomisk kriminalitet.

I november 2012 dømte Oslo tingrett en mann til seks års fengsel for grove bedragerier på cirka 90 millioner kroner. Mannen hadde forledet finansinstitusjoner, banker og eiendomsinvestorer til å utbetale store pengebeløp under falske forutsetninger, blant annet ved å bruke uriktige regnskaper og annen dokumentasjon. To medtaltale ble dømt til henholdsvis fire og et halvt år og tre år og ni måneders

fengsel for medvirkning til bedragerier av investorer. De domfelte måtte også tåle en samlet inndragning på 20 millioner kroner. Retten bedømte handlingene som organisert økonomisk kriminalitet med betydelige samfunnsskadelige virkninger som det er nødvendig å demme opp for. Retten la også vekt på at domfelte hadde benyttet stråmenn og profesjonelle hjelpere. Dommen er ikke rettskraftig.

Tidens strengeste miljødom. I januar 2012 skjerpet Høyesterett straffen for tidligere daglig leder i Vest Tank da han ble dømt til to års ubetinget fengsel. I tillegg ble han fradømt retten til å drive virksomhet, være daglig leder eller sitte i et selskaps styre hvor denne virksomheten krever tillatelse fra Klif (Klima- og forurensningsdirektoratet) eller DSB (Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap). Dette for en periode på fem år.

Saken går tilbake til vinteren 2006–2007 da Vest Tank AS behandlet store mengder bensin uten nødvendige tillatelser fra Klif og DSB. Eksplosjonen i mai 2007 skjedde da man forsøkte å løse et avfallsproblem som oppstod som en følge av denne bensinbehandlingen. Foruten livsfare for dem som var i nærheten av tankene, medførte eksplosjonen og røyken derfra betydelige helseplager for en rekke personer i området.

Høyesterett om innsideinformasjon.

I april 2012 avsa Høyesterett dom i en sak hvor det sentrale spørsmålet gjaldt forståelsen av begrepet «innsideinformasjon» i verdipapirhandelloven (den såkalte «Nett-

avis-saken»). En rekke plikter og forbud i verdipapirhandelloven forutsetter at det eksisterer innsideinformasjon, for eksempel taushetsplikten i verdipapirhandellovens § 3-4 og forbudet mot innsidehandel i verdipapirhandellovens § 3-3. Hvordan begrepet innsideinformasjon skal forstås – og dermed hvilke hendelser eller opplysninger som utgjør innsideinformasjon – er derfor ofte avgjørende for om det foreligger lovlig eller ulovlig og straffbar atferd etter verdipapirhandelloven.

I saken tok Høyesterett stilling til om definisjonen av innsideinformasjon inneholdt et krav om at hendelsens evne til å påvirke kursen (på aksjer eller andre finansielle instrumenter) måtte overstige en kvantitativ terskel. Dette i tillegg til den kvalitative terskelen som følger av lovens definisjon av kurspåvirkningskravet («den fornuftige investortesten»). Høyesterett kom til at loven ikke stiller noe krav om at hendelsen skal være egnet til å gi et slikt målbart utslag i kursen.

Finansiell etterretning

EFE (Enheten for finansiell etterretning) har som hovedoppgave å motta og analysere rapporter om mistenkelige transaksjoner (MT-rapporter) fra rapporteringspliktige etter hvitvaskingsloven. Formålet er å forebygge og bekjempe hvitvasking og terrorfinansiering gjennom formidling av etterretningsinformasjon. EFE skiller seg altså fra de øvrige avdelingene i ØKOKRIM ved å være den eneste som vanligvis ikke deltar i straffesaksarbeid.

Rapporteringen i 2012. Den totale rapporteringen av mistenkelige transaksjoner holdt seg stabil fra 2011 til 2012, antall rapporteringer var her henholdsvis 4 018 og 4 069. Men en kikk bak tallene viser at antallet rapporter burde ha steget. Vi ser at flere større aktører i bransjen bortimot har halvert sin rapportering, uten at vi har grunn til å tro at dette skyldes en reell nedgang i antall mistenkelige transaksjoner. Nedgangen fra disse aktørene er imidlertid oppveid av andre rapporteringspliktige som har økt sin rapportering vesentlig. ØKOKRIM ser slike svingninger som et mulig uttrykk for endret ressursbruk og prioritering av antihvitvaskingsarbeidet.

Banker og forsikringsselskaper økte rapporteringen i 2012 fra henholdsvis 2 532 til 2 903 og fra 33 til 55, noe vi finner gledelig. Økningen innen forsikring skyldes primært at en aktør endret metodikk. Tidligere har disse stort sett rapportert mistenkt forsikringssvik i etterkant, men nå rapporterer man objekter ved inngåelse av forsikringsavtale. Dette er et tiltak som gir nyttig etterretningsinformasjon i en tidlig fase, og aktøren får økt bevissthet rundt hvilken operasjonell risiko disse kundene er. Økningen innen bank skyldes at flere store og mellomstore banker har økt sin rapportering.

Rapporteringen fra betalingsforetak gikk ned fra 1 234 i 2011 til 882 i 2012. Dette er en bekymringsfull nedgang fordi betalingsformidlingsbransjen ofte misbrukes til hvitvasking. I denne bransjen ser vi at noen aktører har høy standard på sitt antihvitvaskingsarbeid, mens andre opererer helt på grensen av det akseptable.

Kompetanseutvikling. I forbindelse med tiltak 5 i *Regjeringens handlingsplan mot økonomisk kriminalitet innledet* EFE i 2012 et prosjekt for å styrke kjennskapen

På våre hjemmesider www.okokrim.no/efe kan du lese mer om finansiell etterretning.

til bruk av finansiell etterretning i landets politidistrikter. I løpet av året ble fem politidistrikter besøkt, og målet er at enheten skal ha besøkt de fleste distrikter i 2013 og 2014.

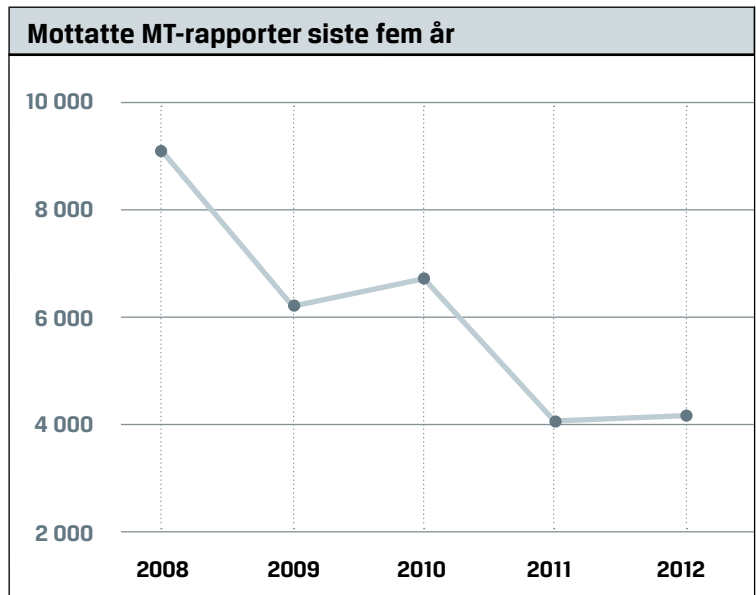
EFE har også i løpet av 2012 hatt omfattende foredragsvirksomhet. I tillegg til å være medarrangør av Hvitvaskingskonferansen har EFE holdt presentasjoner

for flere utdanninger ved Politihøgskolen (PHS), norske og utenlandske politimyndigheter, kontrollmyndigheter og rapporteringspliktige fra ulike bransjer.

Internasjonalt arbeid. Det norske presidentskapet i FATF (Financial Action Task Force) fra 2011 til 2012 har medført en

økning av ressurser i det internasjonale arbeidet for bekjempelse av hvitvasking. Dette har vært en god arena for å øve innflytelse og knytte nyttige kontakter med internasjonale samarbeidspartnere. EFE har også deltatt på Egmonts plenums møte og har i EU-regi holdt et undervisningsopplegg for sin greske søsterenhet.

Rapporteringsgrupper 2012	Ant.
Advokater	12
Andre, jamfør hvitvaskingsloven §4	38
Banker	2 903
E-pengeforetak	1
Forhandlere av gjenstander	59
Forsikringselskap	55
Meglere	17
Regnskapsførere	47
Revisorer	54
Verdipapirforetak	1
Virksomhet for betalingsformidling	882

* Nettskyen (eng: cloud computing) er en betegnelse for alt fra dataprosessering og datalagring til programvare på servere som står i eksterne serverparker tilknyttet internett. (Kilde: Wikipedia)

Databeslag – muligheter og utfordringer

IKT-utviklingen i det private og i bedrifts-markedet gir politiet nye muligheter. I ØKOKRIMs etterforskning er tilgang til elektronisk lagret informasjon som regel helt avgjørende. Viktige bevis og informasjon som opplyser saken, finnes stadig oftere kun elektronisk. Derfor tas det databeslag i de fleste av våre straffesaker. Sikring, klargjøring og dypere datatekniske undersøkelser av beslaglagte data utføres av Dataavdelingen. Andre analyser og gjennomgang gjøres av etterforskere på de enkelte etterforskningsteamene.

Utfordrende datahåndtering. Vi ser en stadig økning både i antall og i type elektroniske enheter som produserer og lagrer informasjon. Dagens smarttelefoner er kraftigere og har mer lagringskapasitet enn datasystemene som ble benyttet under de første månedene. Alle datamaskiner og IT-systemer i bedrifter og i hjemmet har også gått gjennom en tilsvarende utvikling, og kommunikasjonsmulighetene har nærmest eksplodert. Data finnes ikke lenger bare i enhetene ettersom man også benytter dem til å nå tjenester andre steder. Relevante data for

politiet befinner seg derfor ikke bare på ransakingsobjekter, men nær sagt hvor som helst i nettskyen*).

Mengden og kompleksiteten av data – selv i en «vanlig» straffesak – er nå så stor at det byr på tekniske utfordringer. I dag har vi løst dette ved å fordele prosesseringen av de mindre komplekse delene av databeslag på flere maskiner – via såkalt distribusjon eller parallellprosessering. Beslagene splittes da i mindre deler som fordeles på mange datamaskiner. Hver maskin behandler en overkommelig mengde og returnerer resultatene til en sentralmaskin, som igjen setter sammen bitene og fordeler nye jobber. Tidligere kunne det ta måneder å klargjøre store databeslag for analyse, men i dag gjøres jobben i løpet av noen få timer eller dager.

Det er viktig for rettsikkerheten å ivareta integriteten til alt datamateriale og sørge for tilstrekkelig notoritet rundt håndteringen. Dagens straffeprosesslov er ikke godt nok tilpasset dataverdenen, noe som gir praktiske og prosessuelle utfordringer blant annet ved behandling av beslagsfritt materiale, som advokatkorrespondanse. Det oppstår også fort andre juridiske problem-

stillinger, for eksempel i forholdet mellom innsyn og personvern.

Spisset digital håndtering. Det anslås at 80–90 prosent av alle data i verden er produsert de siste to årene, og veksten antas å akselerere. Nye forretningsmuligheter spås for dem som klarer å utnytte de store datamengdene, men en grunnleggende forutsetning er at informasjonen er digital. ØKOKRIM arbeider med å digitalisere papirbaserte prosesser, som håndtering av papirbeslag, for å ta ut synergi- og effektiviseringspotensial i en heldigital dokumenthåndtering. Dette vil gi oss muligheter til å ta i bruk mer avanserte dataverktøy til beslutningsstøtte under gjennomgang av alle typer beslag.

For ØKOKRIM er det ikke noe mål å samle inn mest mulig informasjon, men heller fokusere på den riktige informasjonen. Vi arbeider kontinuerlig med å bli bedre på å spisse innhenting av data og det ligger et potensial i å utnytte de mer kompliserte delene av databeslagene bedre (regnskaps-, billetterings-, forings-, styrings- og andre fagsystemer). Å henge med i utviklingen på alt dette er ressurskrevende.

Kompetansebygging og bistand

ØKOKRIM skal heve politiets og påtalemyndighetens kompetanse og drive opplysningsvirksomhet.

ØKOKRIM driver en omfattende virksomhet innen kompetansebygging og bistand der de fleste av enhetens fagområder er trukket inn i arbeidet.

Av sentrale kompetansebyggingstiltak nevnes særlig ØKOKRIMs årlige fagseminar for økoteamene, samlinger for økoteamlederne og eget revisorseminar. ØKOKRIM driver også med annen opplæringsvirksomhet i form av foredrag og kurs, både for politi og påtalemyndighet, kontrollorganer og andre aktører. Videre bidrar ØKOKRIM til politiets kompetansedelingsportal KO:DE innenfor enhetens områder.

ØKOKRIM har et eget bistandsteam som yter bistand til politidistrikter og særorganer. Bistandsteamet har etterforskere med politi- og revisorbakgrunn, og bistanden ytes som regel i alle faser av etterforskningen og frem til dom er avsagt. Formen for bistand tilpasses ut fra hva som er hensiktsmessig i den enkelte sak, og varierer fra stedlig etterforskningsbistand til mer konsultativ bistand. I spe-

sielt komplekse saker har man bistått med etterforsknings- eller prosjektledelse. I 2012 registrerte Bistandsteamet 17 nye bistandssaker fordelt på 12 politidistrikter.

Bistandsteamet har også hovedansvar for oppfølgingen av de rettsanmodninger ØKOKRIM mottar fra utlandet. I 2012 ble det registrert ni rettsanmodninger fra seks forskjellige land.

I tillegg til Bistandsteamets virksomhet yter også ØKOKRIMs fagteam bistand i politidistriktenes saker. Bistanden ytes i all hovedsak som kompetanse- eller punkt-bistand, slik at det aktuelle økoteamet får avgrenset bistand til å løse særskilte utfordringer i den enkelte sak. I 2012 har fagteamene blant annet gitt omfattende bistand i Acta-saken i Stavanger og i en større skattesviksak i Bergen, men også til en rekke mer avgrensede bistandsoppdrag.

Bistandsteamet – en av sakene i 2012: Mistanke om internasjonale bedragerier og svart omsetning av fisk til utlandet. Et fiskemottak på Nordmøre som eies av russiske borgere med tilhold i Estland, eksporterte over en periode

fisk fra Norge til land som Russland. Det kom etter hvert frem at en fiskekjøper i Russland hadde betalt store beløp for fisk fra dette selskapet, men pengene ble i virkeligheten overført til et selskap med samme eiere og samme navn i Tallin. I tillegg betalte også samme russiske selskap, etter kontrakt, inn penger uten at de mottok noe fisk. Underveis i etterforskningen ble det avdekket nye straffbare forhold, og fiskemottaket ble nylig slått konkurs. Mye av etterforskningen i saken fremover vil foregå i samarbeid med politiet i Estland.

ØKOKRIM

2012
2013

PROTECTS IMPORTANT VALUES

Published:

March 2013

Print:

600, Departementenes servicesenter (DSS)

Layout:

Lillian Nordby Øktner – ØKOKRIM

Photo:

- All photos without photo credits is taken by Jan Erik Svendsen

Address:

Postal address: PO box 8193 Dep, NO-0034 OSLO

Address: C.J. Hambros plass 2 C, 0164 OSLO

Telephone, switchboard: +47 23 29 10 00

Telephone Tips / Desk: +47 23 29 11 00

Fax: +47 23 29 10 01

E-mail: post.okokrim@politiet.no // desken.okokrim@politiet.no

Website:

www.okokrim.no

Photo: Scanpix

Results and challenges

General deterrence is the Norwegian National Authority for Investigation and Prosecution of Economic and Environmental Crime's main objective. The main strategy to achieve this is by initiating criminal proceedings, which is also how the bulk of our resources are spent. In 2012, the agency's competent and enthusiastic staff handled a number of challenging criminal cases, largely meeting our goals and performance targets. ØKOKRIM's financial intelligence efforts have been successful; we have provided assistance to the economic crime teams in the police districts, and we have assisted police districts and other collaborators in building skills and expertise.

The ØKOKRIM threat assessment for the period 2013-2014 indicates, at the overall level, that the threats concerning criminal activity within our remit is no smaller today than it was two years ago. Moreover, there is no information suggesting a decline over the next two years. The offences detected have become more large-scale by the year; they involve ever higher values,

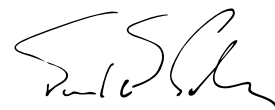
they reflect a rising level of sophistication and professionalism among offenders, and they are ever more challenging to investigate and prosecute.

The challenges faced by ØKOKRIM and other entities fighting economic and environmental crime have become greater over time. ØKOKRIM's Annual Report for 2008 emphasised how important it is that ØKOKRIM and the police service at large have the capacity to deal appropriately with the serious crime detected within our areas of activity, emerging inter alia through formal complaints. It is a problem that serious offences detected by supervisory bodies, inspectors and others are not prosecuted. Our message was reiterated in the following three annual reports. And this issue is still a major challenge in the fight against serious economic and environmental crime.

The police and the prosecuting authority still need a reliable centre of expertise in their combat against financial and economic crime. ØKOKRIM employees are committed to continuously building new

skills, new work methodology and new solutions. Ongoing and expected changes within the police will encourage ØKOKRIM, as a learning organisation, to become an ever better contributor by virtue of being a centre of expertise.

«The police and the prosecuting authority still need a reliable centre of expertise in their combat against financial and economic crime»

«We will not handle all cases. Our task is to investigate some large, serious cases»

Facts about ØKOKRIM

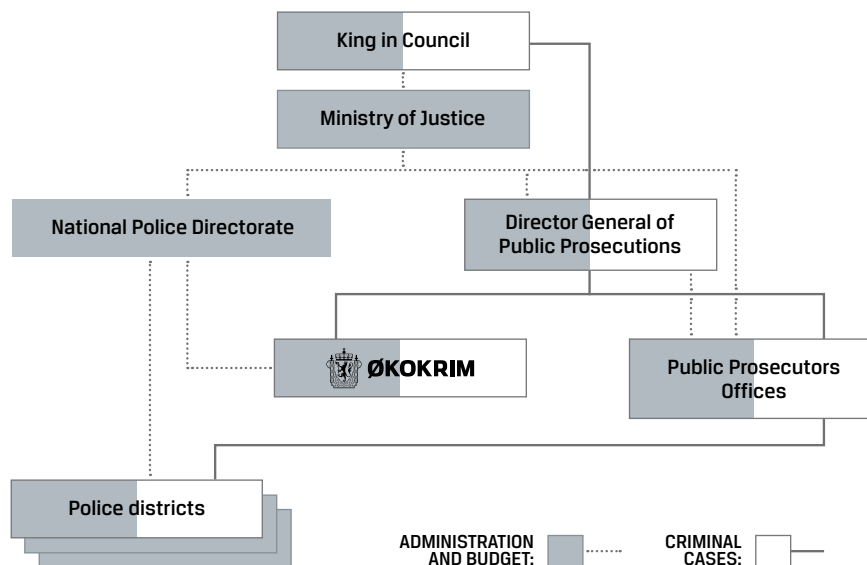
ØKOKRIM, the Norwegian National Authority for Investigation and Prosecution of Economic and Environmental Crime, is a police specialist agency as well as a public prosecutor's office with national authority. The formal regulations concerning ØKOKRIM are set forth in the Prosecution Instructions, Chapter 35.

Responsibilities:

- uncover, investigate, prosecute and bring to trial its own case
- assist national and international police and prosecuting authorities
- raise the level of expertise of the police and the prosecuting authorities and to engage in the provision

of information

- engage in financial intelligence gathering and, in particular, to receive and analyse suspicious transaction reports
- act as an advisory body to the central authorities
- participate in international cooperation

Established

1989

Vision

To protect important values

Objectives

ØKOKRIM is the organisation that will lead the combat against economic and environmental crime. ØKOKRIM shall strive to create the best possible deterrence by means of financial intelligence and investigation and prosecution of criminal cases.

Values

Competence, dedication, honesty and inclusiveness

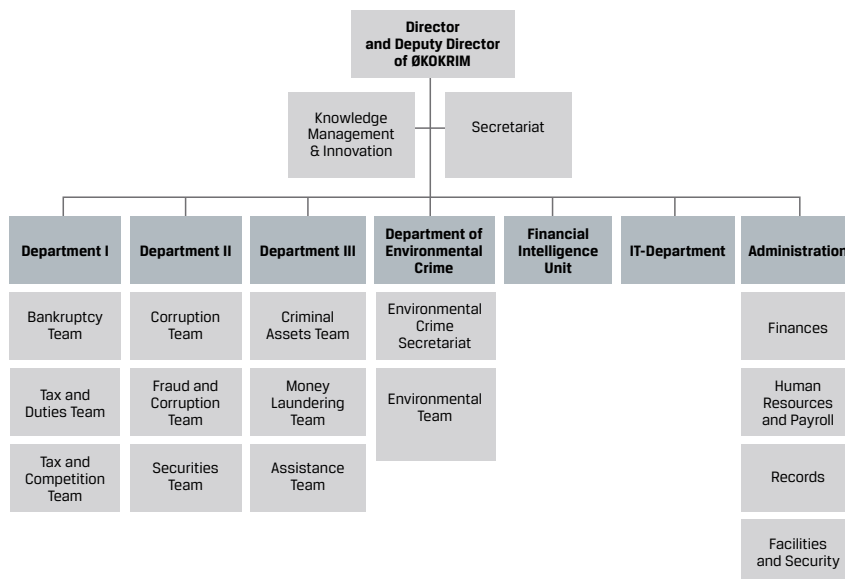

Organisation

ØKOKRIM's senior management team comprises the Director and the Deputy Director and seven heads of department. These heads represent the investigation teams handling economic and environmental crime, the Financial Intelligence Unit (FIU), the IT Department and the Administration Department.

ØKOKRIM has 11 teams/departments, each holding prime responsibility for a specific area within our core functions. For most of them, the principal obligation is to investigate and prosecute their own criminal cases. An exception is the Assistance Team, which renders support to the police districts, and the FIU, which receives and

handles suspicious transaction reports (STR). The teams are composed of police prosecutors and special investigators, some of whom have law enforcement experience, while others have financial and environmental experience. Most of the teams are headed by a senior public prosecutor, and they also have a police prosecutor.

Postal address: ØKOKRIM, PO box 8193 Dep., NO-0034 Oslo, Norway

Address: C.J. Hambros plass 2 C 0164 Oslo

Phone: 23 29 10 00

Fax: 23 29 10 01

E-mail: post.okokrim@politiet.no

Home Page: www.okokrim.no

Resources

	UNIT	2012	2011	2010
Annual budget (as at 31 December) ¹⁾	NOK mill.	137 914'	136 014'	131 452'
– Of which the following goes to salaries and overtime:	NOK mill.	99 795'	98 272'	95 296'
– Of which the following goes to operating expenses:	NOK mill.	36 003'	36 568'	35 237'
Staff (employees as at 31 December) ²⁾	Numbers	139	138	145

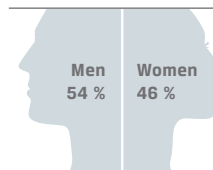
1) Excluding earmarked funds.

2) ØKOKRIM has previously reported the number of established posts (permanent/temporary). From 2010, we report the number of man-years (employees as at 31.12).

3) «Managers» consists of: Director of ØKOKRIM, Deputy Director of ØKOKRIM, Heads of Departments and Team Leaders.

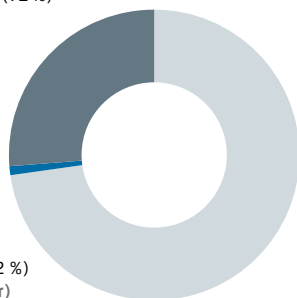
4) Other Prosecution Lawyers.

Distribution by gender

Wages/salaries (inc. overtime) vs. operating expenses

● Wages and salaries (72 %)

● Funds transferred (2 %)
(to next budget year)

● Operating expenses (26 %)

Distribution by skills

● Managers³⁾ (13 %)

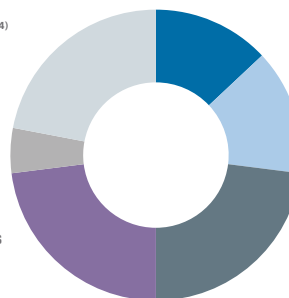
● Prosecution Lawyers⁴⁾ (14 %)

● Police Investigators (23 %)

● Special Investigators (23 %)

● ICT personnel (5 %)

● Admin. staff (22 %)

Results

KEY FIGURES	UNIT	2012	2011	2010
Convictions in enforceable decisions	%	95	86	83
Clear-up rate	%	89	92	82
Legal proceedings (district court, court of appeal, the Supreme Court)	Number	41	31	38
Enforceable decisions	Number	33	34	49
Enforceable confiscations	NOK mill.	29	85	58
Decisions to proceed with prosecution	Number	32	55	21
New cases	Number	15	27	19
Cases under investigation	Number	15	28	40
Case processing time	Days	365	339	391
Days in Court	Days	739	441	544
Cases in which we assist	Number	46	52	51
Suspicious transaction reports	Number	4 069	4 018	6 660

Photo: Scanpix

Høyesterett skjerper straffen for miljøkriminalitet

Høyesterett har skjerpet fengselsstraffen for daglig leder Jostein Berland i Vest Tank fra ett og et halvt til to års fengsel.

Helle Skjervold

Publisert: 20.jan. 2012 10:09 Oppdatert: 20.jan. 2012 10:31

Berland var daglig leder da to tanker med giftig avfall eksploderte ved anlegget i Gulen i Sogn og Fjordane våren 2007.

Det spredte seg forurensning fra eksplosjonen over et stort område, og flere hundre personer har fått helseplager etter eksplosjonen.

Høyesterett konstaterer at tankanlegget ulovlig tok imot restavfall fra avsvovling av bensin, og at det ble skapt fare for menneskers liv og helse ved den prosessen som ble igangsatt og som førte til eksplosjonen. I tingretten og lagmannsretten ble Berland dømt til halvannet års fengsel.

Areas of responsibility

Criminal cases

ØKOKRIM will strive to attain the best possible deterrence through financial intelligence and investigation and prosecution of criminal cases.

Issuing of the first corporate fine for bribery of foreign public officials.

In October 2012, a Norwegian company (Norconsult) was, for the first time, convicted of having bribed foreign public officials. Borgarting Court of Appeal issued the company with a NOK 4 million fine for corruption in connection with a construction project in Tanzania. In the period 2003-2006, the company paid approx NOK 1 million under the table to public employees in connection with a cooperation agreement with Dar Es Salaam Water and Sewerage Authority (DAWASA) in Tanzania. The judgement is not final and enforceable.

Keeping a record of persons with access to inside information.

In 2012, ØKOKRIM, in collaboration with the Financial Supervisory Authority of Norway and Oslo Stock Exchange, handled several cases concerning lists of persons with access to inside information. All listed

companies have a duty pursuant to the Securities Trading Act section 3-5 to continuously maintain a list of persons who are given access to inside information. However, the supervisory authorities have seen for some time that some companies have not maintained lists in a satisfactory manner. By increasing awareness about the consequences of granting inside information, we promote equal treatment of company shareholders and contribute to maintaining market confidence. Maintaining correct lists of persons with access

to inside information is also an important supervisory measure that increases the chance of uncovering insider trading.

In 2012, ØKOKRIM issued six companies with fines to the amount of NOK 100,000 -3 million for having incomplete lists. The fines were all accepted. Additionally, the Financial Supervisory Authority of Norway, Oslo Stock Exchange and ØKOKRIM hosted a seminar for listed companies on how to draw up and maintain lists. ØKOKRIM will continue to impose severe criminal sanctions on this type of violation.

Severe penalty for organised financial crime.

Severe penalty for organised financial crime In November 2012, Oslo District Court sentenced a man to six years' imprisonment for serious fraud of approx NOK 90 million. Under false pretences, the man had induced financial institutions, banks and property investors to pay him large sums of money by inter alia using incorrect accounting records and other incorrect documentation. Two co-defendants were sentenced to four years and six months, and three years and nine months' imprisonment respectively

for being accessories to fraud committed against investors. The convicted persons were also issued a confiscation order to the amount of NOK 20 million in all. The court held that the acts constituted organised economic crime detrimental to society and that they must be stopped. The court also placed a clear emphasis on the fact that the convicted person had used fronts and professional helpers. The judgement is not final and enforceable.

The most severe environmental case ruling to date.

In January 2012, Norway's Supreme Court increased the penalty imposed on the former manager of Vest Tank by sentencing him to two years' imprisonment. Additionally, he was disqualified from running a business, taking on the position of managing director or being on the board of directors of any company engaged in activities that require authorisation from the Climate and Pollution Agency or the Directorate for Civil Protection and Emergency Planning. The judgement applies to a period of five years.

The case dates back to the winter of 2006-2007, when Vest Tank AS handled

considerable quantities of petrol without any authorisation from the Climate and Pollution Agency and the Directorate for Civil Protection and Emergency Planning. A waste management problem emerged in connection with the handling of petrol, which resulted in the explosion in May 2007. The explosion and subsequent fumes not only put the lives of those in the vicinity of the tanks in danger, it caused considerable health problems for a number of people staying in the area.

Norway's Supreme Court on inside information.

In April 2012, Norway's Supreme Court ruled in a case concerning the understanding of the term «inside information» in the Securities Trading Act (the so-called «Nettavis case»). A number of obligations and injunctions under the Securities Trading Act, such as the duty of confidentiality (section 3-4) and ban on insider trading (section 3-3), presuppose the existence of inside information. How the term is interpreted will determine what circumstances and information constitute inside information. The interpretation is therefore often a decisive factor in deter-

mining whether an action is legal, illegal and/or punishable under the Securities Trading Act.

Norway's Supreme Court discussed whether the definition of inside information included the requirement that the quantifiable price-impact (on shares and financial instruments) would have to exceed a certain magnitude. This would be in addition to the qualitative threshold pursuant to the act's definition of price sensitivity («the sensible investor test»). Norway's Supreme Court concluded that the term does not require that the quantifiable price-impact must exceed a certain magnitude.

Financial intelligence

The FIU's primary responsibility is to receive and analyse Suspicious Transaction Reports (STRs) from entities with a reporting obligation under the Money Laundering Act. The objective is to prevent and combat the laundering of proceeds from crime and the financing of terrorism by sharing intelligence. The FIU differs from the other departments at ØKOKRIM in that the unit usually does not engage in criminal case work.

Reporting in 2012. The number of STRs remained stable from 2011 to 2012; 4,018 and 4,069 respectively. However, a closer look at the numbers indicates that they should have increased. Several participants within the industry have reduced their level of reporting by almost 50%. We have no reason to believe that this reduction is the result of an actual decrease in the number of suspicious transactions. On the bright side, some of the other entities with a reporting obligation under the Money Laundering Act have increased their level of reporting significantly. We believe these changes in the level of reporting could be the result of redistribution of anti-laundering resources.

In 2012, the banking industry and the insurance companies increased their level

of reporting; from 2,532 to 2,903 and from 33 to 55 respectively. We are very pleased with these numbers. The increase came in the wake of a change of methodology on the part of one insurance company. The insurance companies have usually reported suspected insurance fraud after the fact; however, objects are now being reported as soon as they are included in an insurance contract. This measure provides useful intelligence at an early stage, and the participants gain increased awareness of the operational risk these customers represent. Several large and medium-sized banks have increased their level of reporting, thus explaining the increase in the level of reporting within the banking industry.

The level of reporting from payment transfer entities decreased from 1,234 in 2011 to 882 in 2012. We are concerned about this decrease as the payment transfer industry is vulnerable to money laundering. Anti-laundering efforts differ within this industry, as some participants maintain a very high level while the level of others is almost unacceptable.

Building skills and expertise. In connection with measure no. 5 of the Norwegian Government's Action Plan for Comba-

Visit www.okokrim.no/efe to read more about the Financial Intelligence Unit (FIU).

ting Economic Crime, the FIU initiated a project in 2012 with a view to further educating the police districts on how to use financial intelligence. Five police districts received visits from the FIU in 2012, and the unit hopes to visit the remaining police districts during 2013 and 2014.

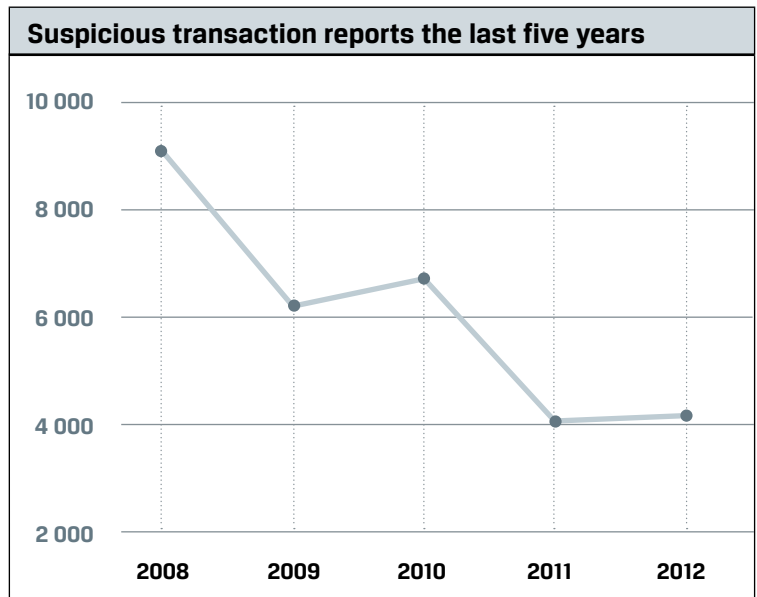
The FIU has also held a considerable number of presentations in 2012. In addition to co-hosting the Money Laundering Con-

ference, the FIU held several presentations at the Norwegian Police University College, to Norwegian and foreign police authorities, supervisory authorities and various groups of entities with a reporting obligation under the Money Laundering Act.

International efforts. Taking on the presidency of the Financial Action Task Force (FATF) in the period 2011-2012 has led to an

increase in the number of resources dedicated to combating money laundering at the international level. The presidency has proven to be an advantageous arena for exerting influence and building relations with international collaborators. The FIU has also attended the plenary meeting in the Egmont Group, and it has given lectures to its Greek sister unit under the auspices of the EU.

Number of STRs by entity 2012	No.
Lawyers	12
Others cf. Money Laundering Act §4	38
Banks	2 903
E-money firms	1
Dealers in expensive objects	59
Insurance companies	55
Estate agents	17
Accountants	47
Auditors	54
Securities firms	1
Money transfer entities	882

*) The term cloud computing comprises everything from computer processing and data storage to software on servers located in external server parks accessed via the Internet. (Source: Wikipedia)

Data seizures – options and challenges

ICT development in the private and corporate markets provides the police with new options. Access to electronically stored information is usually decisive to ØKOKRIM's investigations. Important evidence and information that sheds light on the case is more frequently available electronically only. Consequently, data is seized in almost all of our criminal cases. Evidence recovery, preparation and forensic examinations of seized digital evidence are carried out by our IT department. Additional analyses and examinations are carried out by investigators within the various investigation teams.

Data management – challenges. We are witnessing an increase in the number and nature of electronic units that produce and store information. Today's smartphones are more powerful and have more storage capacity than the computer systems that were used during the first moon landing. All computers and IT systems in corporations and private homes have evolved correspondingly, and the number of communication options today is almost infinite. Data is no longer confined to its units, as units are used to communicate with services elsewhere. Consequently, data relevant to the police

is no longer confined to search objects. Data could be anywhere in the Internet cloud*).

The amount and complexity of data – even in an «ordinary» criminal case – has reached a level that causes technical difficulties. We have solved this issue by distributing the processing of the less complex parts of the seizures among several computers – via so-called distribution or parallel processing. The seizures are divided into smaller parts that are distributed among several computers. Each computer handles a manageable quantity and returns the result to a central processor, which combines the segments and distributes new tasks. Preparing large quantities of data seizures for analysis often took months; today's technology has reduced this to a few hours or days.

Safeguarding the integrity of all digital evidence and ensuring adequate traceability is important in terms of due process protection. The Norwegian Criminal Procedure Act is not sufficiently in tune with the world of data. Practical and procedural challenges arise, particularly when we handle non-seized material, such as correspondence between lawyers. Additional legal difficulties arise in relation to e.g. access and privacy.

Digital management specialisation.

Approx 80-90 % of the data existing in the world today has been produced during the last two years. Further growth acceleration is expected. New business opportunities are expected to be available to those who are able to exploit the large amounts of data, provided that the information is digital, of course. ØKOKRIM is currently working on digitalising paper-based processes, such as paper seizure management, in order to extract the synergy and efficiency potential and put it into use in a digital document management system. This will allow us to employ more advanced digital tools when we analyse all types of seizures in ØKOKRIM.

The objective is not to gather as much information as possible, rather to focus our attention on the correct information. We strive to continually improve our data collection skills. We see the potential in further exploiting the more complicated parts of data seizures (systems to deal with accounting, ticketing, supplies, management, etc.). These systems vary depending on the type of case and industry involved. Keeping up to date with the latest developments is a resource-demanding task.

Building skills and providing assistance

ØKOKRIM will raise the level of expertise of the police and the prosecuting authorities and engage in the provision of information.

Building skills and providing support are areas to which ØKOKRIM is committed. This work involves the majority of our specialist areas, such as financial intelligence, the environment, taxes and financial instruments.

Skills building initiatives include, in particular, ØKOKRIM's annual seminars for the economic crime teams, gatherings for the teams' leaders, and a separate accountant seminar. ØKOKRIM also engages in other types of training and information work with presentations and courses for the police and prosecuting authorities, supervisory authorities and others. ØKOKRIM also contributes information from our areas of expertise to the police's electronic knowledge sharing platform (KO:DE).

ØKOKRIM has an Assistance Team that assists local police districts and specialist agencies. The team has investigators with backgrounds in law enforcement and accounting, and assistance is usually provided through all phases of an investigation prior to sentencing. Assistance, ranging from on-site investigative

assistance to more advisory assistance, is determined from case to case, based on what is considered most suitable. We have provided investigative assistance or project management in particularly complex cases. In 2012, the Assistance Team recorded 17 new assistance cases from 12 police districts.

The Assistance Team is also responsible for following up the Letters of Request that ØKOKRIM receives from abroad. In 2012, nine Letters of Request were received from six different countries.

ØKOKRIM's other specialist teams also offer assistance to the police districts. Assistance is rendered as expertise or subject-specific assistance, which implies that the economic crime team in question receives specific and limited assistance to solve particular difficulties in an individual case. In 2012, the specialist teams provided extensive assistance in the Acta case in Stavanger and one large tax evasion case in Bergen. They also offered assistance in several other cases, though to a lesser degree.

The Assistance Team – one case in 2012: Suspected international cases of fraud and undeclared distribution of fish to countries abroad. A fish landing

facility at Nordmøre, owned by Russian nationals residing in Estonia, was exporting fish from Norway to inter alia Russia. The case uncovered that a fish purchaser in Russia had paid considerable amounts of money for fish from this company; however the money was transferred to a company registered with the same name and owners in Tallinn. Additionally, this Russian company, pursuant to their contract, deposited money but did not receive the fish. During the course of the investigation, new criminal offences were uncovered, and the fish landing facility was just recently declared bankrupt. The investigation will be carried out in collaboration with the police in Estonia.

